

# РЕШЕНИЕ

№ 16277

гр. София, 28.04.2026 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54 състав, в публично заседание на 06.04.2026 г. в следния състав:**

**СЪДИЯ: Георги Бозуков**

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **2696** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на Е. Р., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., [дата на раждане], действащ чрез майка си А. Р., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане], гражданка на А., представляван от адв. Д. Н. Р., САК „Център за правна помощ-Глас в България“, съдебен адрес: [населено място] 1000, [улица], ет. 2, офис 226, против Решение № 213/11.02.2026г. на Председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се сочи, че административният акт е незаконосъобразен, защото не са обсъдени и анализирани всички факти и обстоятелства, чрез които да бъде установена обективната истина в нейната цялост, но които са от съществено значение, за да се прецени необходимостта на Е. Р. да бъде предоставена исканата закрила. По този начин административният орган е нарушил нормите на чл. 35 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ за изясняване на обстоятелствата и обсъждане на представените обяснения. Иска се отмяната на решението.

В съдебно заседание жалбоподателят Е. Р., действащ чрез майка си А. Р., чрез адв. Д. Р. – редовно призован, не се явява, представлява се от адв. Р. Адвокат Р. иска съдът да отмени така постановеното решение, което било в противоречие на събраните и представените по делото факти. Имало достатъчно факти затова, че има заплаха от преследване спрямо детето и спрямо неговото семейство, което било изложено в интервютата, които са приложени по делото. Моли въз основа на представените справки и по-конкретно справка МД -02-71/26.02.26 г., където

имало много конкретни данни за изключителното, безпрецедентно влошаващо се състояние в А., както от гледна точка на хуманитарна ситуация, така и в конкретност по отношение на сигурност. В справката имало една цяла глава, която се спирала на продължаващите практики на мобилизация от страна на млади момчета и бил даден механизма, по който това се случва, което отговаряло на данните, които детето било дало в интервюто. Напълно в противоречие на Принципите на бежанското право бил отказа за предоставяне на хуманитарен и бежански статут. България била отговорната държава и съответно с европейската практика следвало да постанови решение, което да зачете правата на детето. Не можело да се каже, че в негов интерес е да бъде върнато в страната му по произход. Поддържа изложеното в жалбата.

Ответникът Председателя на ДАБ при МС – редовно призован, се представлява от юрк. Х.. Юрисконсулт Х. иска съдът да остави жалбата без уважение на основанията, посочени в обжалвания индивидуален административен акт.

СГП – редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен Съд С. – град, I-во отделение, 54 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи, и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че жалбоподателят е подал молба за предоставяне на международна закрила, с вх. № ПМЗ-ВР-2798 от 15.09.2026 г. на РПЦ - С., отдел „ПМЗ - кв. Военна рампа“. Личните му данни са установени въз основа на подписана декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. На територията на Република България чуждият гражданин е заедно със своята майка А. Р., [дата на раждане] в [населено място], А., гражданка на А., ЛНЧ [ЕГН], която е подала отделна молба за международна закрила с вх. № ПМЗ-ВР-2942/25.09.2025 г. на ДАБ при МС, за себе си и като майка и законен представител за своите малолетни деца ДУНИЯ Р., [дата на раждане] в А., [населено място], гражданка на А., ЛНЧ [ЕГН]; и Д. Р., [дата на раждане] в А., [населено място], гражданка на А., ЛНЧ [ЕГН]; заедно с баща им М. Р. гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], както и със своя непълнолетен брат Е. Р., [дата на раждане] в А., [населено място], гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], който е подал отделна молба за международна закрила с вх. № ПМЗ-ВР-2797/15.09.2025 г. на ДАБ при МС.

На 22.10.2025 г. с Е. Р. е проведено интервю, за което е изготвен Протокол с рег. № УП-17975. Чуждият гражданин заявил, че не си спомня точно, но около преди четири месеца заедно със своето семейство е напуснал А. и може би от около месец са в България.

Жалбоподателят разказал, че в родината му ходел на училище, а след това помагал във фризьорския салон на неговите родители, който бил за мъжко и дамско подстригване. По неговия разказ един ден той и брат му се прибирали от курс и видели, че фризьорския салон на родителите му е разбит и всичко е изкарано навън. Казва, че той видял баба си, попитал я какво е станало и разбрал, че родителите му са арестувани. Твърди, че пет дни нямал никаква представа къде са майка му и баща му. Сочил, че майка му се прибрала на петия ден след арестуването ѝ, но била в тежко психологическо състояние. Споделя, че той бил много уплашен и разстроен, страхувал се да излиза навън и да остави майка си вкъщи. По неговите думи баща му се прибрал вкъщи на седмия ден от ареста, бил пребит и в изключително тежко състояние. Твърди, че баща му първо не му казал нищо, но после му разказал, че талибаните многократно са го удряли в краката. Казва, че след известно време талибаните искали да вземат него и брат му, да ги обучат за бойци и да станат едни от тях. Твърди, че талибаните казали на баща му, че ще дойдат след няколко дни да ги вземат и тогава родителите му решили и цялото семейство напуснали родината.

При разглеждане на бежанската история на чуждият гражданин, тази на неговата майка А. Р., обективизирана в Протокол с рег. № УП- 18030/22.10.2025 г., неговия баща М. Р., (Протокол с рег. №

УП- 18031/30.10.2025 г.) както и на брат му Е. Р. (Протокол с рег. № УП- 17976/22.10.2025 г.) и сестра му ДУНИЯ Р. (Протокол с рег. № 17978/30.10.25 г.), АО установил, че всички интервюирани лица посочват едни и същи причини, поради които са напуснали своята родина. В бежанските си истории чуждите граждани твърждали, че А. Р. е била арестувана от талибаните, защото е работела като фризьорка, въпреки излязлата забрана за извършване на тази дейност. Е. Р. разказал, че талибаните са искали да го вземат, заедно с неговия брат - Е. Р., за да ги обучават и да ги присъединят към тях. Причините, посочени от молителят поради които е напуснал А., съвпадали с тези посочени от останалите членове на неговото семейство. От горното можело да се обоснове извод, че в бежанските истории на чуждите граждани няма противоречива информация в техните разкази, както и в посочените от тях причини, поради които са напуснали своята родина.

В хода на административното производство не били установени нови факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на статут на бежанец на Е. Р.. Общата обстановка в А. сама по себе си не давала основание за страх от преследване по смисъла на Женевската конвенция от 1951 г. При разглеждане на административната преписка не се установили данни, от които да е видно, че молителят е напуснал своята родина поради преследване по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и/или убеждение. Чуждият гражданин не направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини, поради което не били налице субективния и обективния елемент на предвиденото в цитираната разпоредба понятие „основателно опасение от преследване“. Според чл. 8, ал. 4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, което не се установява в конкретния случай.

Посочените от молителят причини, а именно, че талибаните искали да вземат него и брат му, за да ги обучат да воюват не били по причина на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група и затова не били оценени като релевантни за предоставяне на статут на бежанец мотив. Изтъкнатите от чуждия гражданин по-горе опасения не се подкрепяли с никакви доказателства, поради което се считат за хипотетични и недоказани, представени единствено с цел получаване на международна закрила в Република България.

Анализът на заявените в хода на административното производство обстоятелства покал, че на фона на общата общественно-политическа, и социално икономическа обстановка в А., чуждият гражданин е направил неумел опит да представи - собствена бежанска история, ползвайки , общоизвестни за страната факти, единствено с цел да получи закрила.

От анализа на фактическите обстоятелства се установило, че действителният мотив за напускането на А. не бил нуждата от предоставяне на международна закрила, а факта, че молителят и неговото семейство са искали да се установят в държава с по-висок стандарт на живот. Съгласно Глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, мигрантът е лице, което по причини различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде. Той може да прави това от желание за промяна или приключение или по семенни или други причини отличен характер. Ако върши това по чисто икономически съображения, той е икономически мигрант, а не бежанец. Използвайки разказа си молителят целял да улесни възможността да придобие международна закрила на всяка цена,

подсилвайки по този начин бежанската си история.

На база установената фактическа обстановка можело по безспорен начин да се направи извод, че Е. Р. и неговото семейство не са имали намерение да получат международна закрила в Република България. В подкрепа към гореналожения извод е обстоятелството, че при първоначалното си преминаване на територията на Република България от Република Турция, чуждите граждани не са се предали сами на българските власти, а са били задържани от полицията в хотел, в [населено място], където са били отседнали. Оттук следвало да се направи извод, че лицето и неговото семейство са имали намерение да преминат нелегално през нашата територия за друга държава по незаконен начин, тъй като лице търсецо закрила, би се възползвало от възможността за нея при първата предоставила му се възможност, вместо да отлага търсенето ѝ във времето.

Предвид гореизложеното и липсата на предпоставките на чл. 8 от ЗУБ, искането на молителят в частта за предоставяне на бежански статут следвало да бъде отхвърлено като неоснователно.

Административният орган разгледал необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут.

Съгласно чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставял на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание.

Твърдения, релевантни с горепосочената норма от ЗУБ чуждият гражданин не посочил.

Не се установило наличието на реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ. Според тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07, понятията „смъртно наказание“, „екзекуция“, както и „изтезанието или нечовешкото или унижителното отнасяне или наказание, наложени на молител в държавата му на произход“ използваните в член 15, букви а) и б) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година, относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (Директива 2011/95/ЕС) - обхващат ситуации, при които молителят за субсидиарна закрила е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. Разписаните в чл. 15, букви а) и б) от Квалификационна-та директива и в чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ, понятия обхващат ситуации, в които кандидатът за международна закрила е изложен на риск, именно от конкретен вид посегателство, докато посегателството дефинирано в член 15, буква „в“ от Директива 2011/95/ЕС, се изразявали в „тежки и лични заплахи срещу живота или . личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт“ и обхваща една по-обща опасност от посегателство. Такива обстоятелства, в настоящия случай не се установили по отношение на чуждия гражданин.

От събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от Е. Р. бежанска история не можело да се приеме, че той е напуснал страната си по произход, поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не били налице и данни, че търсещият международна закрила да е заплашен от изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание, тъй като в хода на административното производство не се установило наличието на проблеми, както с официалните власти, така и с която и да било групировка на територията на А.. Не се установило и спрямо молителят не съществувал и в бъдеще евентуален риск от тежки посегателства.

Съгласно чл. 9, ал. 2 от ЗУБ, субектите на тежките посегателства можело да бъдат, както

държавата, така и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Тежки посегателства можело да се извършват и от недържавни субекти, но само ако може да бъде доказано, че държавата и/или контролиращите партии и организации, включително международни организации не могат или не желаят да предоставят закрила срещу тежки посегателства. Бежанската история на молителят не била подкрепена от доказателства в този смисъл.

Предвид гореизложеното за Е. Р. не били налице законовите предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут.

При разглеждане на основанията за предоставяне на хуманитарен статут по реда на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ следвало да се вземе предвид Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., както и тълкуването на дефинираното понятие за „посегателство“ в чл. 15, буква „в“ от Директива 2004/83/ЕО (отм. с Директива 2011/95/ЕС) относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхващащо една по-обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно • лице, а не определено насилие. Тези заплахи са присъщи на общата ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. В практиката си Съдът на Европейския съюз формулира така наречената концепция за „подвижната скала“, т.е. колкото по-способен е търсещият международна закрила да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарна закрила. По изключение, степента на насилие може да достигне толкова висока интензивност, че цивилно лице да се излага на реална опасност да претърпи посочените тежки посегателства поради самия факт на присъствието си на територията на съответната държава или регион. Разбирането на Съдът на Европейския съюз за „обща опасност“ е сходно с признаването в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека във връзка с член 3 от Европейската конвенция за правата на човека на възможността да се твърди, че дадено лице е изложено на реална опасност от тежки посегателства просто поради присъствието му в ситуация, характеризираща се с изключително висока степен на насилие и реална заплаха за ограничаване на неговите основни човешки права. В Ръководството, издадено от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището от месец юни 2019 г. са цитирани две съдебни решения относно следните фактори, които трябва да бъдат взети под внимание при преценяването на нивото на насилие: смърт и наранявания сред цивилното население в резултат на битки, включително възможна времева динамика на броя на смъртните случаи и наранявания, брой на вътрешно разселените лица, основни хуманитарни условия в центровете за разселени лица,- включително снабдяване с храна, хигиена и безопасност, и степен на „провал на държавата“ в гарантирането на основна материална инфраструктура, ред, здравеопазване,-снабдяване с храна и питейна вода.

С цел установяване на актуалната обстановка в държавата по произход на Е. Р. и извършване на преценка дали в конкретния случай ще бъде приложима разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е взета предвид и Справка с вх. № МД-02-657/17.12.2025 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ за обстановката в А.. От цитираната справка не можело да се направи обоснован извод, че А. се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт. Обстановката в страната сама по себе

си не давала основание да се приеме, че по отношение на чуждия гражданин е налице страх от преследване, както и да е налице реална опасност, която да е била повод за напускането на неговата родина. Не се установило спрямо молителят да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата му по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут. Въпреки трудната икономическа обстановка в която се намира А., не можело да се приеме, че евентуалното завръщане на молителят в неговата родина би довело да някакви неблагоприятни последици за него. Не се установили предпоставките, свързани с тълкувателно решение от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (СЕО) по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/, които се преценяват единствено във връзка с прилагане на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Според това решение, наличието на подобна заплахата по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращо въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самия факт на пребиваване там, е изложено на реална опасност да претърпи тежки заплахи.

Предвид оценяването, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на молителя за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в А. следвало да е изключително, каквото от съдържащата се информация не се установило. От изложената от молителят бежанска история не се установило да е бил преследван или да има бъдещ риск от преследване от страна на държавата, както и не се констатирани негативни последици спрямо него, поради единствения факт на напускане на А. - доброволно и по собствена воля.

За Е. Р. липсвали предпоставки за предоставяне на статут по смисъла на чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в Република България.

В конкретния случай не били налице и предпоставки за предоставяне на Хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като молителят не е посочил, че желае да получи международна закрила в Република България, по причини от хуманитарен характер.

При преценката на настоящата молба следвало да се вземе предвид и това, че молителят е ненавършило пълнолетие лице.

При преценката основанията на чл. 6а от ЗУБ, първостепенно значение имало най-добрият интерес на детето. Преценката на най-добрия интерес на детето се извършвала в съответствие с разпоредбите на Закона за закрила на детето. Критериите за преценката са посочени в § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗЗДет., към които препраща § 1, т. 11 от ДР на ЗУБ. Описаните функции по реда на ЗЗДет., свързани с определянето на социален работник от отдел „Закрила на детето“ са гаранция за осигуряване и съблюдаване на най- добрия интерес на детето в производството по международна закрила.

На основание чл. 15, ал. 7 от Закона за закрила на детето всички процесуални действия в административното производство били потвърдени и от социален работник от отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“. За молителят е представен

социален доклад, който е приложен в административната преписка. Видно от горепосочения доклад не се откривали преки и непосредствени рискове за физическото психическото, нравственото, интелектуалното и социално развитие на детето и нямало данни основните му права да са нарушени. Не се откривали данни които да сочат, че връщането в родината на детето противоречи на висшия интерес.

Съгласно Глава V, параграфи 52-79 от Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето върху Конвенцията на ООН за- правата на детето относно най-добрия интерес на детето, публикуван през месец ноември 2014 г. от Детския фонд на ООН (У.), при оценката и определянето на най- добрите интереси на детето следва да се вземат предвид следните елементи: възгледите на детето, идентичността на детето, запазването на семейната среда . и поддържането на взаимоотношенията, грижата за детето и неговата закрила и безопасност, наличието на уязвимо положение, правото на детето на здравеопазване и правото на детето на образование. Съгласно Глава V, параграфи 80 и 81 от Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето следва да се подчертае, че основната оценка на най-добрите интереси на детето е обща оценка на всички относими елементи на тези интереси, като тежестта на всеки от тях зависи от останалите. Не всички елементи имали отношение към всеки индивидуален случай, като различните елементи можело да се разглеждат по различни начини в различните случаи. Съдържанието на всеки елемент непременно ще се различава за различните деца и случаи според вида решение и конкретните обстоятелства. Същото важи и за важността на всеки елемент в цялостната оценка. Елементите в оценката на най-добрите интереси могат да са в противоречие помежду си при разглеждане на конкретен случай и обстоятелствата по него. Запазването на семейната среда например може да е в разрез с необходимостта да се защити детето от риска от насилие или малтретиране от родителите. При такива Ситуации елементите трябва да бъдат претеглени помежду им, за да се намери решението, което- отговаря на най- добрите интереси на детето или децата.

С оглед на запазване на идентичността на детето, съгласно параграф 56 от Общ коментар № 14 (2013), вземащото решението лице трябва да вземе под внимание този специфичен контекст, когаго оценява и определя най-добрите интереси на детето. Надлежното съобразяване с най-добрите интереси на детето означава децата да имат достъп до културата и по възможност езика на страната и семейството, от които произхождат, както и възможността за достъп да информация относно биологичното им семейство, в съответствие с правните и професионалните норми в съответната страна. Именно в тази връзка, предвид вече установената липса на основанията получаване на закрила по реда на ЗУБ, довел до напускането на чужденеца на страната му по произход, се установява, че висшият интерес на детето е той да продължи да живее в родното му място, или на мястото му по постоянно местожителство, за него да се полагат грижи на майчин език и той да продължи да живее в културната и/или семейна среда на страната му по произход, заедно с родителите му, с неговите близки и приятели, където ще може да комуникира и живее в обичайната му среда, да не бъде изложен на външна среда, в която за лицето е налице езикова бариера и произтичащи проблеми с комуникацията, както и много други неудобства от социален, психологичен, икономически характер, произтичащи от обстоятелството, че същият се намира извън родината му.

Въз основа на изложеното и съблюдавайки принципа за висшия интерес на детето,

заложен в Конвенцията на ООН за правата на детето, АО установил, че за Е. Р. не съществува риск за сигурността му на територията на обичайното му пребиваване. В хода на производството кандидатът не е изтъкнал конкретни причини, свързани с благосъстоянието и социалното му развитие, които да не могат да бъдат посрещнати в страната му на произход.

Връщайки се в А., той нямало да бъде лишен от неговата идентичност и ще може да поддържа взаимоотношения с роднините си там. Следвало да се посочи, че именно в държавата си на произход детето щяло да има възможност да доизгради традиционните социални, родови, културни и езикови ценности и норми, имащи особена важност за личностното му развитие. В случая, предвид липсата на релевантни основания, не се открили и обективни възпрепятстващи пречки за завръщане на Е. Р. в родината му.

В случая следвало да се обърне внимание и на това, че най-добрият интерес на детето не бил Въведен от законодателя като задължителна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут в чл. 9 от ЗУБ, нито бил определен като условие за предоставяне на субсидиарна закрила в глава V от Директива 2011/95/ЕС, предвид което не представлявал самостоятелно и достатъчно основание за предоставяне на международна закрила, което да можело законосъобразно да замени отсъствието на материалноправните предпоставки за предоставяне на такъв вид закрила, предвидени от българския и европейския законодатели. Според съдебната практиката на Република България, трайно застъпено в практиката на Съда на ЕС (СЕС) схващане, международна закрила по Директива 2011/95/ЕС трябва да се предоставя на всеки гражданин на трета държава и всяко лице без гражданство, който или което е изложено на реална опасност от тежки посегателства или смисъла на чл. 15 от посочената директива, която не предвижда да се предоставя хуманитарен статут на други граждани на трета държава или лица без гражданство, извън посочените в чл. 15 от директивата (както е посочено в решение от 04.10.2018 г. по дело C-652/16, т. 47 и т. 48). Следва да се посочи и че разпоредбата на чл. 3 от Директива 2011/95/ЕС позволява на държавите членки да въвеждат или да запазват по-благоприятни стандарти за определяне на дадено лице, като лице, отговарящо на условията за субсидиарна закрила, както и за определяне на съдържанието на международната закрила, но само доколкото тези стандарти са съвместими с горепосочената директива, при което са забранени стандартите, при които е възможно признаване на статут на субсидиарна закрила на граждани на трети страни или лица без гражданство, намиращи се в положения, напълно лишени от връзка с логиката на международната закрила, (за справка - решение на СЕС от 09.11.2021 г. по дело C-91/2020, т. 38 и т. 40; решение на СЕС от 04.10.2018 г. по дело C-652/16, т. 71). В случая не били налице и предпоставките по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, за законосъобразното приложение на който не било достатъчно да се обсъди и прецени най-добрият интерес на детето. Под "други причини от хуманитарен характер" по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ се имало предвид не всяка причина, независимо от нейното естество, а се визирали останалите случаи, различни от изрично предвидените в ал. 1 на чл. 9 от ЗУБ, въз основа на които може да се установява същата по интензивност реална опасност от тежки посегателства срещу личността на чужденеца при завръщането му в държавата по произход. Тези причини обаче следвало да са такива, че да разкриват реален риск от посегателства върху личността на чужденеца при завръщането му в страната (в този смисъл е Решение № 8044/2021 г.). Обсъждането на най-добрия интерес на детето не

можело да замести липсата на установени други причини от хуманитарен характер по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ. Обратното можело да доведе до заобикаляне на закона, тъй като би разширило кръга на допустимите за предоставяне на международна закрила лица извън кръга на тези, по отношение на които са установени предвидените от законодателя предпоставки по чл. 9 от ЗУБ.

В конкретния случай било преценено, че висшият интерес на Е. Р., отчитайки културната му идентичност и събраната по случая информация, е той да живее в семейна среда заедно със своите родители. В този смисъл, вземайки предвид отсъствието на релевантни основания за предоставяне на международна закрила на Е. Р., постановяването по настоящото производство на отрицателно решение не само, че нямало да наруши принципите за най-добрия интерес на детето и запазване целостта на семейството, но и не би могло да се разглежда като нарушаване на правото за зачитане на семейния живот, както е предвидено в член 8 от Европейската конвенция за правата на човека, тъй като настоящото решение е съобразено . именно със положението на семейството на детето и с неговия висш интерес.

При произнасянето по молбата за международна закрила, подадена от Е. Р., както и тези подадени от членовете на неговото семейство, председателят на ДАБ при МС следвало да се съобрази с горепосочените насоки на Комитета по правата на детето и ЕСПОУ относно принципа за най-добрия интерес на детето, в това число за зачитане на правото на семеен живот и запазване целостта на семейството.

Във връзка с положението на членовете на семейството на Е. Р., които били регистрирани с отделни молби за предоставяне на международна закрила, следвало да се посочи, че в изготвените индивидуални решения за тях не се установили предпоставки за предоставяне на международна закрила.

Предвид изложеното, поради липса на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците, ответникът отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Е. Р.

По делото е предоставена административната преписка.

**Административен Съд С. – град, I отделение, 54 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:**

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на чл. 48, ал. 1 от ЗУБ.

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От приетите и неоспорени по делото доказателства безспорно се установи, че чужденецът е информиран писмено, на разбираем за него език за реда, по който ще се проведе производството по предоставяне

на международна закрила, за неговите права и задължения, респективно за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци /чл. 58, ал. 8 от ЗУБ/.

Своевременно и по надлежния ред е информиран за датата на провеждане на интервю, като му е представена възможност да изложи своята бежанска история и да ангажира доказателства в подкрепа на своите твърдения на заявления от него език, като за тази цел му е бил осигурен преводач. От представения с административната преписка протокол от проведено интервю се установи, че то е проведено на заявления от чужденеца език, като той изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. С оглед нормата на чл. 73 от ЗУБ молбата за предоставяне на международна закрила е разгледана индивидуално, като на молителя е предоставена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно, той не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на своите твърдения.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Правилен и законосъобразен е изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл. 8 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Разпоредбата изисква наличие на основателни опасения от преследване на чужденеца в държавата му по произход, основани на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/ или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Според дефиницията, дадена с нормата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните му права, достатъчно тежки по своето естество или повтораемост. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. Субекти, извършващи преследване, могат да бъдат: държавата и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Също така недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че държавата или партии или организации, контролиращи значителна част от нейната територия, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследването. Действията на преследване могат да бъдат: физическо или психическо насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

При проведеното интервю, молителят изрично е заявил, че не е бил обект на преследване от страна на държавата, политически партии или организации или недържавни субекти, не е имал проблеми, свързани с религиозната и етническата му принадлежност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. От жалбоподателя в хода на проведеното интервю не са съобщени събития, които да са настъпили след като е напуснал държавата си по произход, или пък извършвани от

него действия/дейности, след заминаването му, израз или продължение на убеждения и ориентация, изразявани в държавата му на произход, които да пораждат у него опасения от преследване при завръщане, респективно да сочат на нужда от международна закрила. Следователно правилни са изводите на административния орган, че спрямо молителя не са налице предпоставките по чл. 8, ал. 1 и чл. 8, ал. 2 – 5 от ЗУБ. Правилно е прието, че не следва да бъдат обсъждани и предпоставките за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ, предвид че от страна на чужденеца не е заявено член на семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република България.

Предвид събраните по делото доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение. В тази връзка правилни са изводите за липса на законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл. 8 от ЗУБ.

Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира.

Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

В решението са разгледани и обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

В разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсецо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от

АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато съдът се произнася по случая. В тази връзка, съдът изиска актуална справка за ситуацията в С., която съобрази при постановяване на настоящето съдебно решение, както и настъпилите по-късно събития на територията на страната по произход.

С оглед на това е представена Справка вх. № МД-02-71/26.02.26 г., относно актуалната обстановка в А., сочи че след превземането на властта от талибаните през август 2021 г., А. се намирал в състояние на перманентна и задълбочаваща се хуманитарна и икономическа криза. Към края на 2025 г. и началото на 2026 г. страната била изправена пред безпрецедентни предизвикателства. Според данни на ООН, близо 22 милиона души се нуждаели от спешна хуманитарна помощ, като над 17.4 милиона били изправени пред остра продоволствена несигурност.

Икономиката, макар и да показва минимални признаци на стабилизиране на инфлацията, оставала силно крехка. Прогнозите на Световната банка за 2025 г. отчитали спад на БВП на глава от населението с 4% поради бързия растеж на населението и масовото завръщане на бежанци (между 4 и 4.7 милиона души, депортирани или върнати се от И. и П.). Финансовата изолация, липсата на чуждестранни инвестиции и сериозните съкращения в международната хуманитарна помощ довели до колапс на основни услуги. Здравната система била пред срив, като над 400 здравни заведения били затворили през 2025 г., поради липса на финансиране, лишавайки милиони от животоспасяващи грижи. Сушите и природните бедствия допълнително утежнили положението на селското стопанство, което било основен поминък за по-голямата част от населението.

Актуална обществено - политическа обстановка в А. се характеризирала с установяването на авторитарен, теократичен режим, който систематично премахвал основните човешки права, с особен фокус върху репресията над жени и момичета. Управлението на талибаните било неинклузивно, доминирано изцяло от пушунски духовници и бойци, без участие на жени или значимо политическо представителство на етническите малцинства.

Положението на жените се определяло от международни експерти като "апартейд, основан на пола". А. е единствената държава в света, която забранявала на момичетата достъп до средно и висше образование (над 6-ти клас). През 2025 и началото на 2026 г. талибаните въвели нови драконовски закони. През август 2025 г. влязъл в сила закон за "насърчаване на добродетелта и предотвратяване на порока", който забранявал на жените да говорят на публични места (гласът им бил обявен за "интимен") и изисквал пълно покриване на лицето. Жените били изолирани от работната сила (вкл. забрана за работа в ООН и НПО), забранено им било да пътуват без мъжки придружител (махрам) и да посещават паркове, спортни зали и козметични салони.

През януари 2026 г. бил приет нов Наказателно-процесуален кодекс, който допълнително легализира насилието над жени (включително домашното насилие, като давал право на съпрузите да "наказват" съпругите си) и въвеждал ретроградни социални класификации. Режимът поддържал властта си чрез страх - публичните екзекуции, телесните наказания (бичуване на стадиони за "морални престъпления"), произволните арести на активисти, журналисти и бивши държавни служители били ежедневие. Свободата на словото и

медиите била напълно задушена.

Съществуващата практики за насилствено въвличане на младежи във военни действия от талибаните в редиците на талибаните била дългогодишна. Тази практика, която, макар и официално била отричана от де факто властите днес, продължавала да съществува под различни форми. Въпреки уверенията на талибанското ръководство, че в техните редици не се допускат "момчета без бради", реалността на терен, документирана от международни организации, била различна.

Механизми на въвличане:

Религиозна индоктринация чрез мадрасета:

Основният канал за вербуване на младежи били радикалните ислямски училища (мадрасета). Деца на възраст 6-7 години започвали религиозно обучение, като до достигане на 13-годишна възраст много от тях бивали обучавани на военни умения, включително стрелба с огнестрелно оръжие и конструиране на импровизирани взривни устройства (IED). След това те се прехвърляли директно към военни формирования.

Икономическа принуда:

Прякото насилствено отвличане (тип въоръжено отвличане от дома) било рядко срещано от т.нар. "структурно насилие". Поради екстремната бедност в А., много семейства били принудени да изпратят децата си в мадрасета, където им се осигурявала храна и подслон. В замяна, тези деца ставали лесна мишена за вербуване от страна на талибанските командири.

Експлоатации и уязвимост: Доклади на Държавния департамент на САЩ и ООН документирали, че талибаните продължават да използват момчета под 12-годишна възраст за логистични задачи, шпионаж, носене на муниции и охрана на контролно-пропускателни пунктове. Отбелязвало се и тревожно пресичане между използването на деца-войници и практиката *бича бази* (сексуална експлоатация на млади момчета от страна на въоръжени мъже с власт).

Обстоятелството, че е налице промяна в управлението на страната не води до друг извод, различен от този на решаващия орган, постановил оспореното в настоящото производство решение.

Съдът, предвид изложеното, тъй като няма основания да се предполага, че ще бъде преследван на основанията по чл. 8 от ЗУБ, в това число и изтъкнатите подробно в жалбата по чл. 8, ал. 5 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец, нито са налице основания по чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, то оспореното решение е правилно като краен резултат и при изменената обстановка в С.. Същото е законосъобразно на всички основания по чл. 146 от АПК - като издадено от компетентен орган - председателят на ДАБ като орган, който единствен според законодателството на Република България, конкретно ЗУБ има правомощия да предоставя, да отказва и да отнема международна закрила - статут на бежанец и хуманитарен статут на основанията по чл. 8 и чл.9 от ЗУБ. Издадено е след проведена процедура по молбата за закрила при спазване на всички изисквания - регистрация на молителя, запознаването му с правата и задълженията му чрез връчване на указания на разбираем за него език и провеждане на лично интервю с участието на преводач. В рамките на производството молителят е имал възможност и се е възползвал да представи документи в подкрепа на твърденията си. Интервюто е проведено по начин, който е позволил да даде точни данни и да отстрани

всяко съмнение за неточности или противоречия в изявленията си, предвид зададените въпроси. В рамките на производството органът е изискал и обсъдил в решението си подробно относимата информация за страната на произход на молителя, която действително е била актуална към датата на решението. Неотносими са в тази връзка данни за спорадични актове на насилие, доколкото такива има почти навсякъде по света и никое правителство не може да гарантира абсолютна сигурност и спокойствие на което и да е лице. Такива актове на насилие не обосновават различна квалификация на общата обстановка в С. във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут. Доводите в жалбата за допуснати нарушения на процесуалните правила са изцяло неоснователни. Изводите по този въпрос в решението са правилни, те са валидни и към датата на постановяване на съдебното решение.

В заключение, доводите на жалбоподателят, че ситуацията в държавата по произход е не сигурна, съдът намира за необосновани. От изложената от чужденеца бежанската история се установява, че няма конкретни действия на преследване срещу него, не е имал проблем с официалните сирийски власти, няма реална опасност от тежки посегателства, не е бил принуден да напусне страната си на произход, поради опасност от налагане на наказание – екзекуция, изтезания или нечовешко и унижително отношение. От обсъдените данни за ситуацията в Авганистан може да се направи извод, че общественно-политическата обстановка не е нетърпима. Това се потвърждава и от актуалната справка № МД-02-71/26.02.26 г.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Жалбата се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на спора и липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от чл. 81 ГПК, този въпрос съдът не обсъжда.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен Съд С. – град, I отделение, 54 състав,

## **РЕШИ:**

**ОТХВЪРЛЯ** жалбата на Е. Р., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., [дата на раждане] , действащ чрез майка си А. Р., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] ., гражданка на А., представляван от адв. Д. Н. Р., САК „Център за правна помощ-Глас в България“, съдебен адрес: [населено място] 1000, [улица], ет. 2, офис 226, против Решение № 213/11.02.2026г. на Председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.